

straks skal komme til. Den Plads, som man foreløbig havde udset til dette Fort, og som den højtærede Minister føler sig forpligtet til at lade Fortet bygge paa, hvis han ikke forinden faar friere Hænder, er for det første beliggende for nær ved Kysten, saa nær, at man ved at skyde derfra ikke kan bringe Vandet udenfor Kysten under Ild tilstrækkelig nær ind til selve Kystlinien. Det er en Følge af det, jeg nævnedes om Minimumsskudvidden. Det er almindelig fastsat i Staternes Hære, ganske særligt af Amerikanerne, som have lagt meget stor Vægt paa at indøve og systematisere Benyttelsen af den Slags Haubitsbatterier, at det er praktisk rigtigst, at disse Haubitsbatterier til Kystforsvar ikke maa ligge nærmere ved Kysten end 1500 m og ikke længere derfra end 3000 m. Altsaa med de Vaaben, jeg omtaler, vil Vandet udenfor Kysten kunne beskydes, i det ene Tilfælde 1500 m fra Kysten, i det andet lige fra Kysten af. Men betragte vi nu den Plads, som foreløbig er udset til Beliggenheden for Taarbæk-Fortet, ligger den saa nær Kysten, at der bliver en betydelig, en bred Strækning udenfor, som ikke kan beskydes af Haubitserne. Og denne Plads har en anden og endnu langt større Ulempe. Den ligger paa et lavt Terrain tæt bagved Taarbæk Bys tætbebyggede Del. Af Bygningerne, Haverne, Træerne, Bevoksningen i det hele bliver Udsigten fuldstændig masket. Fra den Plads kan man ikke, i alt Fald ikke med nogenlunde tænkelig, overkommelig pekuniær Udgift, skaffe Fortet den frie Oversigt over Farvandet, som Kystartilleristerne forlange for at kunne betjene disse Haubits med den virkelig nødvendige Nyttevirkning.

Begge disse Ulemper kunne nu fjernes i en betydelig Grad ved at bygge Fortet nogle hundrede Meter længere borte fra Kysten, noget længere mod Vest. En saadan Flytning skal man ikke betragte som nogen større Foranstaltning. Den endelige Plads for et Værk plejer aldrig at blive definitivt fastsat til Punkt og Prikke før i allersidste Instans, naar man skal bygge Værket. Overalt i Udlandet betragter man en saadan Flytning, naar alle Forudsætninger ere fastsatte, Bevillinger givne, Konstruktioner færdige, som en teknisk Detail, som Sagkundskaben afgør uden paa nogen Maade at føle sig generet ved andre Forudsætninger, der have været. Ogsaa her i Landet har man i adskillige Tilfælde i allersidste Instans flyttet et saadant Værk, naar der som i dette Til-

fælde ikke er foreskrevet ved Lov den Prik, hvor det skal ligge, har betragtet dette som værende i fuld Overensstemmelse med Bevillingen, selv om man under de foreløbige Forhandlinger havde tænkt paa en anden Plads. Naar jeg siger, at dette ellers er i god Overensstemmelse med Forudsætningen for den givne Bevilling, henpeger jeg her paa, at Lovgivningsmagten selvfølgelig, hvad ogsaa indirekte har været udtalt heroppe, har vedtaget disse store Udgifter under den Forudsætning, at enhver Bevilling skulde anvendes saaledes, at den teknisk set kom Forsvaret til størst mulig Nytte. Indenfor Grænsen af den pekuniære Bevilling maa det blive de sagkundiges Sag teknisk set at imødekomme og fyldestgøre det Krav, Lovgivningsmagten saaledes stiller til dem. Men i dette Tilfælde er der, som sagt, det ganske ejendommelige, at Ministeren føler sig bunden til ikke at tage nogen selvstændig Beslutning, ikke at bøje sig for, hvad der fra denne Gren af Sagkundskaben, som jeg nu særlig har omtalt, bliver fastsat.

Der er en anden Mangel, ganske vist en sekundær Mangel, men en Mangel, som dog under visse Forhold kunde komme til at spille en skæbnesvanger Rolle, naar man lægger Fortet paa dette Sted lige Nord for Taarbæk Kapel, nemlig en Mangel ved Fortets Selvforsvar. Man maa nemlig i Krigstid aldrig stole paa, at en Overrumpling er umulig, selv om den synes nok saa usandsynlig. Naar et Fort ligger nær ved en Kyst, maa man gaa ud fra, at det kunde tænkes, at en lille fjendtlig Styrke, saa stor, som den behøves til et saadant Kup, kunde være sluppen i Land ubemærket et eller andet Sted og kaste sig over et saadant Værk uforudset og uforberedt. Herimod maa et saadant Værk kunne forsvare sig selv. Allermindst her til Lands skulde vi lade alt for haant om at gardere sig mod Muligheden af i og for sig usandsynlige Overrumplinger. Jeg maa gøre ærede Medlemmer den Sorg her at fremdrage et trist Minde, men et Minde, som netop igennem sin Tristhed er i høj Grad belærende. Det var efter Dybbøls Fald, medens man bevogtede Kysten af Als. Paa den modsatte Side stod Fjenden med en stor Styrke og forberedte sig til Overgang over Allsund; men i de fjendtlige kommanderendes Kreds herskede der ikke liden Ængstelse ved at gaa til dette Foretagende. Langs Kysten af Als laa der forskellige Værker, Skanser og Batterier, som vare bevogtede saa godt som man nu kan bevogte den Slags An-